

PORESKA PRAKSA

ZA JANUAR 2018. GODINE

Mišljenja

PDV	2
Porez na dohodak fizičkih lica	13
Porez na dobit pravnih lica.....	23
Ostalo (drugi propisi).....	29

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Mjesto oporezivanja usluga smještaja, oporezivanje posredničkih usluga putničkih agencija

Broj: 03/2-24492/2-17

Podgorica, 15. januar 2018. godine

Prema članu 44 stav 1 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07, ... 50/17) putnička agencija i organizator putovanja koja radi u svoje ime, a tom prilikom koristi proizvode i usluge drugih poreskih obveznika može obračunavati i plaćati PDV u skladu sa ovim članom.

Odredbama člana 44 stav 2 zakona je propisano da se sve usluge koje putnička agencija izvrši u vezi sa putovanjem (smještaj, prevoz, renta car, i dr.) smatraju se jednom uslugom putničke agencije putniku.

Obavljena usluga se oporezuje u skladu sa članom 44 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost prema sjedištu putničke agencije od iznosa koji predstavlja razliku između cjelokupnog iznosa koji plaća putnik, u koji nije uključen PDV i stvarnih troškova putničke agencije za nabavke i usluge, koji realizuju drugi poreski obveznici, ako je neposredni korisnik tih usluga putnik.

Članom 44 stav 4 Zakona je propisano da ako se nabavke proizvoda, odnosno usluga koje sa putničkom agencijom obavljaju drugi poreski obveznici izvrše izvan Crne Gore, PDV se ne plaća po članu 17 stav 1 ovog zakona. Ukoliko je promet proizvoda i usluga djelimično izvršen u Crnoj Gori, a djelimično izvan Crne Gore, PDV se ne plaća na dio koji je obavljen izvan Crne Gore.

Putnička agencija, prema članu 44 stav 5 Zakona o porezu na promet proizvoda nema pravo na odbitak PDV koji zaračunavaju drugi poreski obveznici prilikom prometa proizvoda, odnosno usluga izvršenih neposredno putniku, odnosno kupcima.

Član 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokumenat koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. U opisanom primjeru turistička agencija će izdati račun klijentu, sa iznosom paket aranžmana, bez obračuna PDV na ostvarenu proviziju, ukoliko je promet proizvoda i usluga izvršen van Crne Gore, s pozivom da se ovaj promet oporezuje u skladu sa članom 44 stav 2 i 4 Zakona o PDV.

Poreski tretman “prefakturisanja troškova” (ugovor o izradi projekta domaće lica –nerezidentno lica)

Broj: 03/2-607/2-18

Podgorica, 30. januar 2018. god.

Obratili ste se pitanjem u vezi načina oporezivanja iznosa troškova naznačenih u fakturi ino dobavljača kao „prefakturisanje troškova“ na ime troškova hrane i smještaja, koje je strano pravno lice (podizvođač) kao izvršilac posla kod izrade projekta, ispostavilo crnogorskoj firmi (izvođaču) koji svoje usluge fakturiše drugoj crnogorskoj firmi –naručiocu posla, pa u vezi sa citiranim ukazujemo na sljedeće:

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (“Službeni list RCG”, br.65/01, ...76/05 i“Službeni list CG”, br.16/07 ... 50/17) opšti princip kod određivanja mjesta prometa usluga, koje se pružaju poreskom obvezniku, je prema mjestu u kome primalac usluga ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu, ako se promet usluga vrši u stalnoj poslovnoj jedinici koja se ne nalazi u mjestu sjedišta primaoca usluga, odnosno mjesto u kojem primalac usluga ima prebivalište ili boravište. Prema stavu 2 člana 17 zakona, poreskim obveznikom, za svrhe određivanja mjesta pružanja usluga se smatra:1) svako lice koje obavlja djelatnost trajno; 2) pravna lica, državni organi, organizacije i organi jedinice lokalne samouprave i druga javno pravna tijela u skladu sa ovim zakonom; 3) strana pravna lica.

U skladu sa navedenim, u opisanom primjeru kada je ino pravno lice kao partner u poslu, po ugovoru o izradi projekta za domaćeg poreskog obveznika, prevalilo svoje troškove na naručioca posla – domaću kompaniju, kada je ova strana pristala da mu plati ove troškove, na temelju zaključenog ugovora, mišljenja smo da ovaj iznos troškova ima tretman pružene usluge u vezi izrade projekta i da se isti oporezuju u skladu sa članom 17 stav 1 i 2 Zakona o PDV. Nadalje, ukoliko crnogorska firma (izvođač) prefakturise ove troškove naručiocu posla drugoj crnogorskoj firmi, na temelju zaključenog ugovora, kada je ova strana pristala da mu plati ove troškove, ovi iznosi ulaze u oporezivu osnovicu za obračun PDV kod izdavanja računa -fakture.

U opisanom primjeru kada strano pravno lice - poreski obveznik pruža usluge domaćem poreskom obvezniku, registrovani poreski obveznik, ima obavezu da obračuna PDV po stopi od 21%, a nema obavezu da ga uplati. Navedeno se dovodi u vezi sa članom 100 stav 2 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, kojim je propisano da je PDV iz stava 1 tačka 3 ovog člana

plaćen, kada je iskazan u obračunu PDV, te poreski obveznik (RPOPDV) nema u tom slučaju obavezu plaćanja obračunatog PDV na uplatni račun.

Obveznici PDV imaju pravo odbitka ulaznog PDV obračunatog na usluge stranog lica ukoliko ispunjavaju uslove propisane članom 37 Zakona o PDV. PDV obveznik mora voditi posebne evidencije - Knjiga ulaznih računa i Knjiga izdatih računa, radi osiguranja podataka o izdatim i primljenim računima i porezu sadržanom u tim računima, te da se porez obračunat po računima stranih lica evidentira u poslovnoj evidenciji i kao ulazni i kao izlazni PDV.

Pravilnikom o sadržini prijave za obračun i plaćanje poreza na dodatu vrijednost je propisano da se iznosi poreza obračunatog po računima stranih lica za usluge pružene domaćem PDV obvezniku, iskazuju pod kolonom 18. PDV prijave, obrasca "PR PDV -2" kao izlazni i ulazni PDV

(pod uslovom da ispunjava pravo odbitka ulaznog PDV) i da se u kolonama 20. i 21. kumuliraju u ukupni izlazni i ukupni ulazni PDV.

Sa stanovišta člana 7 i člana 9 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) za utvrđivanja oporezive dobiti priznaju se rashodi utvrđeni bilansom uspjeha, u skladu sa računovodstvenim propisima, a koji su usklađeni sa odredbama ovog zakona. Članom 11 Zakona o porezu na dobit je propisano da se kao rashodi u poreske svrhe, ne priznaju troškove koje nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnost i troškovi koji se ne mogu dokumentovati.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo da se naznačeni iznosi troškova po fakturi stranog pravnog lica-ino dobavljača, mogu priznati kao rashod nastao u poslovne svrhe sa stanovišta Zakona o porezu na dobit pravnih lica, pod uslovom da su nastali u svrhu unapređenja poslovanja, ukoliko su opravdani sa stanovišta obavljanja poslovne djelatnosti poreskog obveznika i ukoliko njihov nastanak doprinosi ostvarenju prihoda.

Pravo odbitka ulaznog PDV (u primjeru kada su računi prethodnog učesnika u prometu primljeni sa kašnjenjem)

Broj: 03/2-411/2-18

Podgorica, 25. januar 2018. god.

Članom 37 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) je propisano da poreski obveznik može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih

iskoristiti u svrhe ostvarivanja prihoda pri obavljanju oporezive djelatnosti, pri čemu samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno. Prema članu 37 stavu 7 Zakona o porezu na dodatu vrijednost poreski obveznik može odbiti ulazni PDV u poreskom periodu u kojem je primio račun za njemu izvršen promet proizvoda i usluga, odnosno carinske deklaracije za uvezene proizvode.

Prema članu 94 stav 1 tačka 3, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08 ... 84/17) pravo na odbitak pretporeza imaju poreski obveznici koji obavljaju oporezive isporuke proizvoda i usluga i isporuke za koje je Zakonom priznato pravo na odbitak pretporeza, i kada za primljene proizvode ili usluge nije isključeno pravo na odbitak pretporeza, u skladu sa članom 37 Zakona. Ako su proizvodi, odnosno usluge primljene u jednom, a račun u drugom poreskom periodu, odbitak pretporeza se vrši u onom poreskom periodu u kojem su ispunjena oba uslova (stav 3 člana 4 zakona).

U skladu sa navedenim, mišljenja smo da pravno lice kao poreski obveznik, ima pravo odbitka ulaznog PDV po računima koje mu je za pružene proizvode i usluge pružio drugi poreski obveznik, ukoliko su ispunjeni uslovi propisani članom 37 Zakona o PDV i članom 94 Pravilnika o primjeni Zakona o PDV. U opisanom primjeru promet proizvoda, odnosno usluga je izvršen u 2017. godinu, ispostavljeni račun za poreski period iz 2017. godine kada je aktuelna bila stopa PDV 19%, poreski obveznik je račun dobio u 2018. godini, a s obzirom da u 2018. godini se primjenjuje stopa PDV od 21%, u tom slučaju poreski obveznik može iskoristiti pravo ulaznog PDV za račune koje je sa kašnjenjem primio, podnošenjem izmijenjene poreske prijave u poreskom periodu u kojem je ispostavljen račun za njemu izvršen promet proizvoda i usluga, a to je u 2017. godini. Podnijetu poresku prijavu poreski obveznik može da izmijeni najviše dva puta podnošenjem izmijenjene poreske prijave (član 38 Zakona o poreskoj administraciji ("Sl. list RCG", 80/04, 29/05 i "Sl. list Crne Gore", br. 73/10, 20/11, 28/12 i 08/15).

Evidentiranje obaveze PDV po osnovu primljenih avansa i obaveze PDV kod isporuke proizvoda, odnosno usluga kroz mjesečnu prijavu za PDV:AKTUELNO

Broj: 03/2-165/2-18

Podgorica, 23. januar 2018. god.

Kada se radi o avansnim uplatama, koje se oporezuju u skladu sa članom 18 stav 4 Zakona o PDV("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i"Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) i u skladu sa članom 76 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG",

br.64/08, ... 53/17 i 84/17) za primljene avanse poreski obveznik mora ispostaviti račun, u skladu sa članom 32 stav 1 Zakona. Ovdje nije od uticaja činjenica da li je proizvod isporučen, odnosno usluga izvršena, kupcu ili nalogodavcu, već moment prijema avansne uplate kada i nastaje poreska obaveza.

Prilikom konačne isporuke proizvoda, odnosno usluga poreski obveznik ispostavlja račun na kome je obračunata isporuka proizvoda, odnosno usluga, a računi za avanse se poništavaju (storniraju) u Knjigu izdatih računa za avanse odnosno u Knjigu primljenih računa za avanse, a račun za isporučene proizvode se unosi u Knjizi izdatih računa odnosno Knjizi primljenih računa (postupaju primalac i isporučilac proizvoda i usluga).

Poreski obveznik koji je primio avans obračunati PDV iskazuje u poreskoj prijavi (PR PDV 2) pod r.b. 14, a iznos osnovice za obračun PDV pod r.b. 10. koju podnosi za poreski period u kojem je primio avans. Međutim, u poreskoj prijavi koju podnosi za poreski period u kojem bude izvršio isporuku proizvoda i usluga po konačnom računu (ukupna naknada i ukupno obračunati PDV), iskazaće samo PDV obračunat na preostali iznos naknade za taj promet (na iznos naknade umanjen za iznos avansa) i preostali iznos naknade za taj promet kao poresku osnovicu.

U skladu sa opisanim primjerom u dopisu, primalac avansa (izvođač radova) ima obavezu da PDV po avansnom računu izdatom u 2017. godini iskaže u poreskoj prijavi za 2017. po stopi od 19% , a u poreskom periodu za 2018. godini, kada izdaje konačan račun za izvršen promet proizvoda i usluga, postupa tako što na ukupnu naknadu obračunava PDV po stopi od 21% , u poreskoj prijavi iskazuje razliku PDV (obračunati PDV po stopi od 21% umanjen za PDV obračunat na primljeni avans po preračunatoj stopi od 19%). U poresku osnovicu za iznos obaveze PDV po stopi od 21%, koja se utvrđuje kao razlika obaveze obračunatog PDV po stopi od 21% po konačnom računu i obračunatog PDV po stopi od 19% po avansnim računima, utvrđuje kao razliku obračunatih naknada (po konačnom i avansnom računu). Poreski obveznik koji je drugom poreskom obvezniku platio avans, u poreskom periodu u kojem je primio avansni račun sa iskazanim PDV po stopi od 19% ima pravo da ga odbije kao ulazni PDV, iskazuje ga pod r.b. 16, a u poreskom periodu kada je primio konačan račun za njemu isporučene proizvode i usluge, iskazaće samo razliku PDV (obračunati PDV po stopi od 21% umanjen za PDV obračunat na primljeni avans po preračunatoj stopi od 19%). Prema tome, ne podnose se izmijenjene prijave, nego se razlika obaveze utvrđene po konačnom računu kada se primjenjuje stopa PDV od 21% umanjuje za iznos obračunatog PDV po avansnim računima kada se primjenjivala preračunata stopa PDV po stopi od 19%, iskazuje u poreskoj prijavi za 2018. godinu i iznos naknade kao poreska osnovica (naknada po konačnom računu umanjena za iznos naknade po avansnim uplatama).

Naknadna promjena poreske osnovice i poreske obaveze usled povraćaja, popusta ili nemogućnosti plaćanja (promjena poreske stope u 2018. godini i način evidentiranja ispravke obaveze PDV), AKTUELNO

Broj: 03/2-913/2-18

Podgorica, 25. januar 2018. god.

Članom 20 stav 9 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) je propisano da ako se poreska osnovica naknadno izmijeni usled povraćaja, popusta ili nemogućnosti plaćanja, poreski obveznik koji je izvršio promet proizvoda, odnosno usluga može ispraviti, odnosno umanjiti iznos PDV, ako poreski obveznik za koga se obavlja promet proizvoda, odnosno usluga, ispravi (umanji) odbitak ulaznog PDV i ako o tome pismeno obavijesti isporučioca tih proizvoda, odnosno usluga.

Prema tome, u slučaju promjene poreske osnovice, poresku osnovicu mijenja i isporučilac i primalac proizvoda, odnosno usluga, s tim što isporučilac može smanjiti svoju poresku obavezu tek nakon što ga primalac pismeno obavijesti da je ispravio svoj pretporez. To znači da je kod naknadne izmjene poreske osnovice potrebno ispraviti pretporez kod primaoca i obračunati PDV kod isporučioca proizvoda, odnosno usluga. Ispravka se vrši u poreskoj prijavi, tako što se stornira ranije izdati račun u Knjizi izdatih računa i podnosi izmijenjena PDV prijava za poreski period kad je isporuka izvršena, sa obračunom PDV i osnovicom za obračun PDV, po izdatom konačnom računu o povraćaju robe od strane prodavca, na kome se poziva na broj fakture- računa po kojem je izvršen povraćaj robe.

U skladu sa navedenim, izmjena stope PDV u 2018. godini nema uticaja kod podnošenja izmijenjene poreske prijave za obračunski period 2017. godina, jer se radi o povraćaju proizvoda koji su jednom kao promet proizvoda bili predmet oporezivanja kada je važila aktuelna stopa PDV-19%, pa se i knjižno odobrenje odnosi na povraćaj robe koja je jednom bila oporezovana po stopi od 19%.

Broj: 03/2-163/2-18

Podgorica, 24. januar 2018. god.

Članom 20 stav 9 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) je propisano da ako se

poreska osnovica naknadno izmijeni usled povraćaja, popusta ili nemogućnosti plaćanja, poreski obveznik koji je izvršio promet proizvoda, odnosno usluga može ispraviti, odnosno umanjiti iznos PDV, ako poreski obveznik za koga se obavlja promet proizvoda, odnosno usluga, ispravi (umanji) odbitak ulaznog PDV i ako o tome pismeno obavijesti isporučioca tih proizvoda, odnosno usluga.

Prema tome, u slučaju promjene poreske osnovice, poresku osnovicu mijenja i isporučilac i primalac proizvoda, odnosno usluga, s tim što isporučilac može smanjiti svoju poresku obavezu tek nakon što ga primalac pismeno obavijesti da je ispravio svoj pretporez. To znači da je kod naknadne izmjene poreske osnovice potrebno ispraviti pretporez kod primaoca i obračunati PDV kod isporučioca proizvoda, odnosno usluga. Ispravka se vrši u poreskoj prijavi, tako što se stornira ranije izdati račun u Knjizi izdatih računa i podnosi izmijenjena PDV prijava za poreski period kad je isporuka izvršena, sa obračunom PDV i osnovicom za obračun PDV, po izdatom konačnom računu o povraćaju robe od strane prodavca, na kome se poziva na broj fakture- računa po kojem je izvršen povraćaj robe.

U skladu sa navedenim, izmjena stope PDV u 2018. godini nema uticaja kod podnošenja izmijenjene poreske prijave za obračunski period 2017. godina, jer se radi o povraćaju proizvoda koji su jednom kao promet proizvoda bili predmet oporezivanja kada je važila aktuelna stopa PDV-19%.

Primanja po osnovu nadoknade štete zbog raskida ugovora

Broj: 03/2-917/2-18

Podgorica, 26. januar 2018. god.

Sa stanovišta odredbi člana 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/02...16/06 i "Sl. list CG", br. 64/08... 50/17) predmet oporezivanja je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 20 Zakona poreska osnovica je sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Bitno obilježje oporezive isporuke, prema članu 2 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08, ... 84/17) je da je promet proizvoda i usluga obavljen u zemlji uz naknadu koji u okviru obavljanja svoje djelatnosti izvrši poreski obveznik radi ostvarivanja prihoda, uvoz proizvoda, kao i upotreba proizvoda i usluga u neposlovne svrhe, ako su ispunjeni ostali Zakonom propisani uslovi.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo da se iznos novčanih plaćanja kojom se obeštećuje primalac sredstava (arhitektonski biro) za štetu nastalu po osnovu odustajanja od ugovorne obaveze naručioca posla, ne smatra isporukom koja podliježe oporezivanju već predstavlja odštetu i to samo u slučaju kada su ugovorne strane (naručilac i izvršilac) na osnovu zakona ili ugovora o izvršenju posla odgovorne za nastalu štetu, pa tu štetu nadoknađuju ili otklanjaju uplatom sredstava - penala.

U opisanom primjeru, kada naručilac posla odustaje od ugovora pa naručiocu posla nadoknađuje štetu nastalu raskidom ugovora, nadoknada štete se ne smatra oporezivom uslugom i ne podliježe oporezivanju, jer platilac sredstava nije stekao nikakve proizvode i usluge. Ovaj prihod primalac ne evidentira kroz poresku prijavu PDV.

Primjer kada je ostvareni promet obavljen van teritorije Crne Gore

Broj: 03/2-24894/2-17

Podgorica, 16. januar 2018. god.

Obratili ste se pitanjem u vezi mjesta oporezivanja prometa proizvoda, kada su kod nabavke i prodaje proizvoda dobavljač i kupac strano pravno lice, a proizvod nije uvezen na teritoriji Crne Gore, pa u skladu sa tim ukazujemo na sljedeće:

Član 14 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07, ... 50/17) je propisao da se PDV obračunava i plaća prema mjestu gdje je obavljen promet proizvoda, odnosno usluga, odnosno prema mjestu u kome se, prema ovom zakonu, smatra da je taj promet obavljen. Teritorija Crne Gore smatra se jednim mjestom isporuke proizvoda, odnosno obavljanja usluga. Prema tome, navedeni promet u Vašem primjeru ne podliježe oporezivanju, jer se isti obavlja van dometa primjene crnogorskog Zakona o PDV, na šta ukazuju odredbe člana 14 i člana 15 Zakona o porezu na dodatu vrijednost i isti se ne iskazuje u PDV prijavi. Rezidentni poreski obveznik, dužan je uz fakturu obezbijediti dokaze da je promet izvršen van teritorije Crne Gore (račune-fakture, račun o prevozu, carinsku deklaraciju, izvod o plaćanju i sl.).

Mjesto oporezivanja usluga u skladu sa članom 17 Zakona o PDV

Broj: 03/2-158/2-18

Podgorica, 23.januara 2018.godine

Odredbama člana 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl.list RCG", br.65/01...04/06 i "Sl.list CG", br.16/07...50/17) propisano je da se mjestom prometa usluga koje se pružaju poreskom obvezniku, smatra mjesto u kojem primalac usluga ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu (ako se promet usluga vrši u stalnoj poslovnoj jedinici koja se ne nalazi u mjestu sjedišta primaoca usluga), odnosno mjesto u kojem primalac usluge ima prebivalište ili boravište.

Poreskim obveznikom, u smislu člana 17 stav 2 ovog Zakona, smatra se: 1) svako lice koje obavlja djelatnost trajno; 2) pravna lica, državni organi, organizacije i organi jedinica lokalne samouprave i druga javno pravna tijela; 3) strana pravna lica.

Izuzetno od stava 1 člana 17, stavom 4 istog člana Zakona propisano je da se mjestom izvršenog prometa usluga smatra mjesto u kome se nepokretnost nalazi, ako se usluga pruža neposredno u vezi sa nepokretnošću, uključujući i usluge posredovanja u prometu nepokretnosti, procjene vrijednosti nepokretnosti, pripremnih radova u građevinarstvu (usluge arhitekata i nadzora i sl.). Dakle, u ovom slučaju mjesto prometa usluga ne opredjeljuje sjedište primaoca usluga, već mjesto u kome se nepokretnost nalazi.

Ako rezidentno lice obveznik PDV pruža usluge nerezidentnom licu koji je obveznik PDV neposredno u vezi sa nepokretnošću koja se ne nalazi u Crnoj Gori, uključujući i procjene vrijednosti nepokretnosti, pripremnih radova u građevinarstvu (usluge arhitekata i nadzora i sl.), mjesto izvršenog prometa usluga je inostranstvo, odnosno mjesto u kome se ta nepokretnost nalazi i tada se vrši prenos poreske obaveze na primaoca usluge, saglasno odredbama člana 75 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl.list RCG", br.65/02...16/06 i "Sl.list CG", br.64/08...84/17). Pružalac usluga-rezidentno lice za promet usluga nerezidentnom licu koje su neposredno u vezi sa nepokretnošću koja se ne nalazi u Crnoj Gori, dužan je da na računu unese klauzulu da se "obaveza za PDV prenosi na primaoca usluge" kao i da navede odredbu Zakona na osnovu koje nije obračunat PDV, a koja može da glasi da PDV nije obračunat u skladu sa članom 17 stav 4 Zakona. Poreski obveznik koji isporučuje usluge poreskom obvezniku iz člana 17 stav 2 Zakona, a koji nema sjedište, odnosno prebivalište u Crnoj Gori, prenos poreske obaveze može da izvrši ako mu je primalac usluge prethodno dostavio odgovarajući dokaz o registraciji u stranoj državi.

Ako rezidentno lice obveznik PDV pruža usluge nerezidentnom licu neposredno u vezi sa nepokretnošću koja se nalazi u Crnoj Gori, uključujući i procjene vrijednosti nepokretnosti, pripremnih radova u građevinarstvu (usluge arhitekata i nadzora i sl.), mjesto izvršenog prometa usluga je Crna Gora. Pružalac usluga-rezidentno lice za promet usluga nerezidentnom licu koje su neposredno u vezi sa nepokretnošću u Crnoj Gori, dužan je da obračuna PDV po stopi od 21%.

Poreske propise možete naći na portalu Poreske uprave (www.poreskauprava@gov.me) u okviru odjeljka "biblioteka".

Odbitak ulaznog PDV kod troškova reprezentacije

Broj: 03/2- 24888/2-17

Podgorica, 16.januar 2018. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01 ... 04/06, "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) u članu 37 stav 5 tačka 2 propisao je da poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV od izdataka za reprezentaciju.

Dakle, bez obzira da li je trošak reprezentacije izvršen u poslovne ili neposlovne svrhe, poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV u bilo kom iznosu, pri čemu nije od značaja visina troška po tom osnovu, odnosno visina obračunatog PDV.

Odbitak ulaznog PDV kod nabavke i korišćenja putničkih motornih vozila

Broj: 03/2-160/2-18

Podgorica, 22.januara 2018.godine

Odredbama člana 37 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl.list RCG",br.65/01...04/06 i "Sl.list CG",br.16/07...50/17) propisano je da poreski obveznik može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge, ako je te proizvode, odnosno usluge iskoristio ili će ih iskoristiti u svrhe ostvarivanja prihoda pri obavljanju oporezive djelatnosti za koju se plaća PDV, osim od putničkih automobila, goriva i maziva i rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima.

Saglasno odredbama člana 96 stav 1 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl.list RCG",br.65/02...16/06 i "Sl.list CG",br.64/08...84/17), putnički automobili su motorna vozila konstruisana naročito za prevoz ljudi, uključujući i motorna vozila za kombinovani prevoz ljudi i robe (npr. "kombi", "karavan" i sl.).

Poreski propisi moraju biti kompatibilni sa carinskim propisima, ali ne i sa propisima kojima se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima, tako da ova odredba odgovara, odnosno u skladu je sa Tarifnim broj 8703 Carinske tarife - Putnički automobili i druga motorna vozila konstruisana prvenstveno za prevoz lica, uključujući "karavan" i "kombi" vozila (Zakon o carinskoj tarifi "Sl.list.CG",br.28/12-prilog).

Dakle, poreski obveznik nema pravo na odbitak pretporeza prilikom nabavke motornih vozila koja su konstruisana prvenstveno za prevoz lica, uključujući "karavan" i "kombi" vozila, kao i prilikom nabavke goriva i maziva i rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima.

Evidentiranje dnevnog prometa i promjena poreske stope

Broj: 03/7-25571/1-17

Podgorica, 15.januar 2018.godine

Poreskoj upravi obratili ste se, putem emaila, sa zahtjevom za mišljenje vezano za primjenu obračuna PDV po opštoj stopi od 21%.

U vezi sa navedenim zahtjevom ukazujemo na sljedeće:

Članom 3-5 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost (Službeni list CG br.50/2017)je propisano da se PDV obračunava i plaća po opštoj stopi od 21% od 01.01.2018 goddine.

Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, opšta stopa PDV povećana je sa 19% na 21%. Obračun PDV-a po izmijenjenoj opštoj stopi PDV-a, poreski obveznici treba da vrše od 01. januara 2018.godine.

U čl. 138 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisano je da poreski obveznici koji zalihe proizvoda iskazuju po prodajnim cijenama sa uračunatim porezom, pri smanjenju, povećanju ili ukidanju poreza obavezni su na dan početka primjene propisa kojim se povećava, smanjuje ili ukida porez

izvršiti popis proizvoda na zalihama i utvrditi cijene sa uračunatim porezom po novim stopama.

Uredbom o poreskoj registar kasi ("Službeni list Crne Gore", br. 031/14 od 24.07.2014), je propisan način evidentiranja prometa preko poreske kase.

Članom 9 je propisano da je poreski obveznik dužan da oštampa dnevni izvještaj poslije završetka radnog dana ili najkasnije prije početka narednog radnog dana. Međutim kada je u pitanju promjena poreske stope, mišljenja smo da je poreski obveznik dužan da izvrši promjenu poreske stope u memoriji poreske kase, u momentu primjene izmjene zakonskih propisa, odnosno 01.01.2018 godine u 0,0 časova.

Ukoliko niste u mogućnosti da sami izvršite promjenu poreske stope, preporučujemo da blagovremeno stupite u kontakt sa ovlašćenim serviserom za poreske kase, kako bi blagovremeno obučio zaposleno osoblje da izvrše promjenu poreske stope u memoriji poreske kase.

Takođe ukazujemo da je poreski obveznik dužan da u svom knjigovodstvu obezbijedi sve podatke potrebne za pravilno i pravovremeno obračunavanje i plaćanje PDV.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Odgovor na pitanje u vezi zakonske regulative i njene primjene kod obračuna bruto zarade i poreza i doprinosa iz i na lična primanja zaposlenih

Broj: 03/2-25336/2-17

Podgorica, 19. januar 2018. god.

S obzirom, na nadležnosti, ovaj organ ima obavezu da pruža usluge poreskim obveznicima na način što će im pružiti valjane informacije o njihovim pravima i obavezama i dati usmene ili pisane odgovore na njihova pitanja u vezi primjene poreskih propisa i procedura.

S tim u vezi, upućujemo Vas na zakonsku regulativu koja reguliše ovu problematiku, odnosno propisuje način obračuna bruto zarade i obračun poreza i doprinosa iz i na lična primanja, a to su Zakon o radu ("Službeni list CG", br.49/08,26/10, 59/11, 66/12, 031/14 i 053/14), Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09, 14/12 i 62/13,083/16), Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje "Službeni list CG", br13/07,...022/17), Opšti kolektivni ugovor ("Sl. list

Crne Gore", br. 39/16), Sporazum o utvrđivanju obračunske vrijednosti koeficijenta i startnog dijela zarade u bruto iznosima ("Sl. list Crne Gore", br. 80/10 od 31.12.2010), Uputstvo za obračun bruto zarade ("Sl. list Crne Gore", br. 5/11) i Uputstvo o načinu obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa iz i na lična primanja po osnovu zaposlenja ("Sl. list RCG", br. 81/06 i "Sl. list CG", br. 45/08, 04/10, 08/13, ...10/17). Ovim uputstvom propisuje se bliži način obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje iz i na lična primanja po osnovu zaposlenja sadržaj evidencije o isplaćenim ličnim primanjima i način izvještavanja poreskog organa i zaposlenog o isplaćenim ličnim primanjima, obračunatom i plaćenom porezu i doprinosima u vezi sa tim primanjima. Odredbe ovog uputstva odnose se i na način obračunavanja i plaćanja prireza porezu na dohodak fizičkih lica ostvarenog po osnovu prihoda od zaposlenja.

Lična primanja po osnovu zaposlenja obuhvataju zaradu, naknadu zarade i druga primanja propisana Zakonom o radu ostvarena u novcu ili u nenovčanom obliku.

Lična primanja iskazuju se u bruto iznosu, koji obuhvata neto lično primanje, porez i doprinose koje plaća osiguranik (zaposleni).

Mjesečna akontacija poreza na lična primanja obračunava se primjenom poreske stope od 9% na poresku osnovicu, koju čini iznos bruto ličnih primanja ostvarenih u tom periodu.

Mjesečna akontacija poreza na lična primanja koja su mjesečno iznad iznosa prosječne mjesečne bruto zarade ostvarene u prethodnoj godini u Crnoj Gori, obračunava se primjenom stope od 11% na poresku osnovicu koju čini iznos bruto ličnih primanja ostvarenih u tom periodu iznad prosječne zarade.

Poslodavac koji tokom istog obračunskog perioda zaposlenom izvrši isplatu ličnih primanja po više osnova čiji ukupan bruto iznos prelazi iznos prosječne zarade, na iznos primanja iznad prosječne zarade, obračunava porez na dohodak fizičkih lica po stopi od 11%.

Iz ličnih primanja zaposlenog obračunavaju se doprinosi i to za:

- 1) penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi od 15,0%;
- 2) zdravstveno osiguranje po stopi od 8,5%;
- 3) osiguranje od nezaposlenosti po stopi od 0,5%.

Osnovicu za obračun doprinosa čini bruto lično primanje zaposlenog.

Na lična primanja zaposlenog obračunavaju se doprinosi i to za:

- 1) penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi od 5,5%;
- 2) zdravstveno osiguranje po stopi od 4,3%;
- 3) osiguranje od nezaposlenosti po stopi od 0,5%;
- 4) Fond rada po stopi od 0,2%.

Osnovicu za obračun doprinosa na lična primanja čini bruto lično primanje i jednaka je osnovici koja se koristi za obračun doprinosa iz ličnih primanja.

Porez, doprinose iz i na lična primanja i prirez obustavlja i uplaćuje poslodavac, odnosno isplatilac tih primanja, podnosi izvještaj IOPPD, do 15-tog u mjesec za isplate izvršene u prethodnom mjesecu .

Porez, doprinosi uplaćuju se istovremeno sa uplatom (isplatom) ličnih primanja na propisani jedinstveni uplatni račun 820-30000-74.

Navedena zakonski propisi se nalaze ažurirani na sajtu Poreske uprave www.poreskauprava.gov.me/biblioteka/zakoni/pravilnici/.

Poreski tretman troškova za obuku kandidata, koji nijesu zaposleni u firmi

Broj: 03/2-25430/2-17

Podgorica, 18. januar 2018. god.

Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ...83/16) u članu 14 stav 1 i 2 je propisano da se pod ličnim primanjem smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja kao i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su, u skladu sa ovim zakonom, upodobljeni sa radnim odnosom.

Međutim, navedena davanja u opisanom primjeru ne mogu se dovesti u vezi sa navedenim poreskim tretmanom primanja po osnovu radnog odnosa, jer se ne radi o isplati naknada zaposlenom licu, već o isplati novčanih iznosa kandidatima za pohađanje obuke, po osnovu njihovih troškova kao polaznika obuke, te ne podliježu obračunu poreza i doprinosa.

Prema članu 7 i članu 9 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) za utvrđivanja oporezive dobiti priznaju se rashodi utvrđeni bilansom uspjeha, u skladu sa računovodstvenim propisima, a koji su usklađeni sa odredbama ovog zakona.

Članom 11 Zakona o porezu na dobit je propisano da se kao rashodi u poreske svrhe, ne priznaju troškove koje nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnost i troškovi koji se ne mogu dokumentovati.

Sa stanovišta Zakona o porezu na dobit pravnih lica u rashode koji se ne priznaju u poreskom bilansu ubrajaju se, rashodi koji ne doprinose poslovanju, jer su nepotrebni ili neopravdani sa stanovišta obavljanja poslovne delatnosti i njihov nastanak ne doprinosi ostvarenju prihoda. U poreski nepriznate rashode ubrajaju se i troškovi koji imaju osnov privatnosti, odnosno koji se odnose na lične potrebe. U tom smislu, lične potrebe mogu biti lične potrebe vlasnika, zaposlenih ili povezanih lica, kao što su troškovi za odmor, sport, zabavu i rekreaciju ili slični troškovi koji se odnose na lične potrebe drugih lica koja nisu zaposlena.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo da se troškovi za obuku kandidata, koji nijesu zaposleni u firmi, mogu priznati kao trošak, ukoliko su nastali u svrhu unapređenja poslovanja, ukoliko su opravdani sa stanovišta obavljanja poslovne djelatnosti poreskog obveznika i ukoliko njihov nastanak doprinosi ostvarenju prihoda. Ova naknada mora da se predvidi u opštem aktu poslodavca, ukoliko šifra registracije djelatnosti i vrsta djelatnosti zahtijeva obuku kandidata za njegove sopstvene potrebe i opravdava ove izdatke kao troškove poslovanja.

U svakom konkretnom slučaju, u skladu sa propisima kojima se uređuje poreska administracija, Poreska uprava, na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i evidencija poreskog obveznika kao i svih činjenica i dokaza utvrđenih u postupku kontrole, utvrđuje da li su ispunjeni uslovi za priznavanje navedenih troškova u poreskom bilansu, odnosno da li su troškovi u određenom slučaju zaista nastali u svrhu unapređenja poslovanja obveznika ili imaju neki drugi karakter (npr. privatnost).

Poslodavac Isplaćuje novčana sredstva u vidu bonova za trgovinu u određenom mega market zaposlenima, što se dovodi u vezi sa činjenjem i davanjem pogodnosti od strane poslodavca

Broj: 03/2-24887/2-17

Podgorica, 16. januar 2018. god.

Odredbama člana 14 stav 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09 ... 83/16), propisano je da se pod ličnim primanjem smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja kao i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su, u skladu sa ovim zakonom, upodobljeni sa radnim odnosom.

Kada poslodavac svojim zaposlenima isplaćuje novčana sredstva u vidu bonova za trgovinu u određenom mega marketu, u tom slučaju ova činjenja ili pogodnosti se dovode u vezi sa stavom 4 člana 14 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, koji propisuje da se pod ličnim primanjima smatraju i primanja ostvarena u obliku bonova, akcija ili robe, činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem.

Iznos ličnog primanja čini naknada koja bi se postigla na tržištu za usluge odnosno pogodnosti koje se čine obvezniku ili novčani iznos pokrivenih rashoda.

Članom 15 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da je oporezivi dohodak od prihoda po osnovu ličnih primanja predstavlja iznos bruto primanja iz člana 14 ovog zakona.

Prema stavu 5 člana 14 navedenog zakona osnovicu za oporezivanje predstavlja nominalna vrijednost bonova ili novčanih potvrda.

Prema članu 18a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje "Službeni list CG", br.13/07 ... 08/15) doprinosi se ne plaćaju na lična primanja ostvarena u obliku robe, poklona i kod činjenja ili pružanja pogodnosti zaposlenom, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu.

Prema tome, u ovom slučaju, navedena davanja imaju obilježje ličnog primanja, kao činjenje određenih pogodnosti zaposlenom i poslodavac je dužan da obračuna i uplati porez na dohodak po stopi od 9%, odnosno 11% u zavisnosti od visine primanja. U izvještaju "IOPPD" ovaj obračun poreza se iskazuje pod šifrom 081-Ostale naknade na koje se plaća samo porez na dohodak fizičkih lica.

Obračun poreza na dohodak i prireza od strane isplatioca prihoda i način uplate ovih sredstava

Broj: 03/2-781/2-18

Podgorica, 30. januar 2018. god.

Prilikom uplate poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na Jedinostveni račun poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje 820-30000-74 isplatilac prihoda pravno lice popunjava jedan virman i u polje šifra opštine "Poziv na broj odobrenja" upisuje se prema sjedištu pravnog lica.

Kada sredstva uplaćuje preduzetnik šifra opštine se upisuje prema mjestu prebivališta fizičkog lica preduzetnika.

Po automatizmu sredstva za doprinose se iz budžeta raspoređuju direktno fondovima, dok se određeni iznos poreza, kao prihod lokalne uprave raspoređuje prema mjestu prebivališta fizičkog lica. Kod ovog postupka koriste se podaci iz objedinjene registracije, kada poslodavac prilikom prijave zaposlenog lica podnošenjem obrasca JPR prijave, popunjava Dodataka B, opština prebivališta.

Što se tiče Vašeg pitanja u vezi uplate prireza kao prihoda lokalne uprave, prema mišljenju Ministarstva finansija br.04-4558/1 od 21.04.2015. godini, citiramo: "...Prirez porezu na dohodak fizičkih lica plaća se od strane isplatioca, a ne od strane zaposlenog, te je, shodno tome, uveden model raspodjele uplaćenih sredstava na jedinstveni račun, prema sjedištu isplatioca. Ovdje je napravljena razlika u odnosu na porez na dohodak fizičkih lica, jer se porez na dohodak fizičkih lica plaća iz prihoda zaposlenog, te isti pripada jedinicama lokalne samouprave u kojoj zaposleni ima prebivalište... ". Na osnovu navedenog zaključak je da se prirez uplaćuje prema sjedištu isplatioca prihoda (pravno lice ili preduzetnik), jednim virmanom.

Ukoliko fizičko lice neposredno naplaćuje prihode od fizičkog lica, u tom slučaju porez na dohodak fizičkih lica na prihod od imovine obračunava i plaća to lice, sa podnošenjem godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica "obrazac GPP- FL" do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu, područnoj jedinici Poreske uprave prema mjestu prebivališta fizičkog lica. Obračun prireza na obračunati porez na dohodak od imovine zakupodavac kao fizičko lice uplaćuje prema mjestu svoga prebivališta, a nadležnoj jedinici lokalnih prihoda (opštinske službe) prijavljuje ovaj iznos prireza na propisanom obrascu.

PDV obveznik po osnovu djelatnosti izdavanja imovine u zakup i njegove obaveze sa stanovišta Zakona o PDV i Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica

Broj: 03/2-24624/2-17

Podgorica, 17.januara 2018.godine

Obveznik poreza na dohodak je fizičko lice koje ostvari dohodak iz izvora utvrđenih Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl.list RCG",br. 65/01...04/07 i "Sl.list CG",br. 86/09...83/16). Odredbama člana 12 stav 2 ovog Zakona, propisano je da se porez na dohodak plaća, između ostalog, na prihode od imovine (prihodi od davanja u zakup pokretne i nepokretne imovine).

Ako se nepokretna imovina (poslovni prostor, stan, kuća, zemljište) daje u zakup pravnom licu ili preduzetniku, akontaciju poreza na prihode od imovine tokom godine, saglasno odredbama člana 49a stav 1 Zakona, obračunava, obustavlja i uplaćuje zakupac/isplatilac prihoda (pravno lice ili preduzetnik) pri svakoj isplati i istovremeno sa isplatom zakupnine zakupodavcu – fizičkom licu, primjenom stope od 9% na oporezivi prihod. Saglasno odredbama člana 36 Zakona, oporezivi prihod predstavlja razliku između ostvarenih prihoda od davanja u zakup nepokretne imovine i standardnih rashoda u visini od 30% ostvarenih prihoda po ovom osnovu. Ovako obračunati i uplaćeni porez nije i konačna poreska obaveza, jer je poreski obveznik - fizičko lice koje ostvaruje prihode po osnovu davanja u zakup nepokretne imovine, dužan da podnese godišnju poresku prijavu (obrazac GPP-FL -Dodatak "B" i "B1") do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu. Poreski obveznik u toj prijavi utvrđuje poresku osnovicu (oporeziv dohodak ostvaren prethodne godine po ovom i eventualno drugim osnovama) i poresku obavezu. Od utvrđene godišnje obaveze oduzima iznos akontativno plaćenog poreza (koje je tokom godine obračunavao, obustavljao i uplaćivao zakupac/isplatilac prihoda) i utvrđuje konačnu obavezu

po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica, koja se plaća u roku za podnošenje godišnje poreske prijave.

Fizičko lice, obveznik poreza na dohodak fizičkih lica po osnovu davanja u zakup nepokretne imovine, obveznik je i poreza na dodatu vrijednost ako po ovom osnovu, saglasno odredbama Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl.list RCG", br. 65/01...04/06 i "Sl.list CG", br.16/07...50/17), za poslednjih 12 mjeseci ili kraći period ostvari oporeziv promet iznad 18.000,00€. Registrovani PDV obveznik - zakupodavac je dužan da zakupcu izdaje PDV račun sačinjen u skladu sa odredbama člana 32 Zakona o porezu na dodatu vrijednost. PDV se obračunava i plaća po stopi od 21% na osnovicu koju, saglasno odredbama člana 20 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, čini bruto zakupnina. Obaveza zakupca je da zakupodavcu uplati ukupan iznos naknade/zakupnine sa obračunatim PDV, kao i da, u skladu sa odredbama člana 49a stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, obračuna, obustavi i uplati porez na dohodak fizičkih lica po stopi od 9% na osnovicu koju čini 70% bruto zakupnine bez PDV. Obaveza registrovanog PDV obveznika-zakupodavca je da utvrdi svoju poresku obavezu na osnovu obračunatog PDV iz izdatih računa, iskaže je u mjesečnoj prijavi za obračun PDV (obrazac PR PDV-2), te plati do 15. u mjesecu po isteku poreskog perioda (kalendarski mjesec).

Međutim, kako je odredbama člana 27 stav 1 tačka 3 propisano da su plaćanja PDV oslobođene usluge davanja u zakup ili podzakup kuća za stanovanje, stanova, odnosno stambenih prostora za stalno stanovanje duže od 60 dana, tako fizičko lice koje izdaje u zakup drugom licu (pravnom ili fizičkom licu) stan za stalno stanovanje duže od 60 dana, nema po ovom osnovu ni pravo ni obavezu da se registruje za PDV, s obzirom da obavlja promet koji je oslobođen od plaćanja PDV, odnosno promet koji se ne oporezuje PDV-om. Oporeziv promet, sa aspekta prijave za otpočinjanje obračunavanja i plaćanja PDV (registracije za PDV), je ukupna vrijednost (ostvarena ili ona koja se očekuje) poslovnih isporuka proizvoda i usluga u Crnoj Gori koje se oporezuju PDV-om u skladu sa Zakonom o PDV (po stopama 19%, 7% i 0%) i ne uključuje vrijednost isporuka koje su oslobođene plaćanja PDV-a.

Neoporezivi iznos dnevnice za službena putovanja kod advokatske djelatnosti i propisi u vezi sa tim

Broj: 03/2- 24621/2-17

Podgorica, 18.januar 2018. godine

Visina dnevnice za službeno putovanje u inostranstvo propisana je u Spisku zemalja sa odgovarajućim iznosom dnevnice koji je sastavni dio Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru ("Sl.list CG", br. 40/16). Nije nam poznato da neki drugi propis utvrđuje iznos dnevnice za službeno putovanje u inostranstvo. Advokatska tarifa AKCG ("Sl.list CG", br. 79/17) sadrži samo iznos dnevnice za službeno putovanje u zemlji, a što se tiče službenog putovanja u inostranstvo iz odredbi ovog akta proizilazi da advokatu pripada samo naknada troškova prevoza i hotelskog smještaja, jer se uopšte ne spominje dnevnicu za službeno putovanje kao ni njen iznos.

Zakon o porezu dohodak fizičkih lica ("Sl.list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl.list CG", br. 86/09 ... 83/16) u članu 5a stav 2 tačka 2 propisao je da se porez na dohodak ne plaća na primanja ostvarena po osnovu dnevnice za službeno putovanje u inostranstvo do iznosa propisanog za korisnike državnog budžeta. Ukoliko se dnevnicu za službeno putovanje u inostranstvo, za koje treba posjedovati validnu dokumentaciju, isplati u većem iznosu od onog koji je utvrđen citiranim Spiskom na tu razliku će se obračunati i platiti porez na dohodak fizičkih lica.

Obavezno socijalno osiguranje i primjena Međunarodnih konvencija o socijalnom osiguranju između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Republike Italije

Broj: 03/2- 164/2-18

Podgorica, 22.januar 2018. godine

Konvencija o socijalnom osiguranju između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Republike Italije („Sl.list FNRJ-Međunarodni ugovori“, br. 01/59), koja je u primjeni u Crnoj Gori, propisala je da radnici preduzeća sa sjedištem u jednoj od država ugovornica, koji se šalju u drugu državu za određeno vrijeme, ostaju i dalje podvrgnuti zakonodavstvu države u kojoj je sjedište preduzeća, ako njihov boravak u drugoj državi ne traje duže od dvanaest mjeseci. Isto pravilo važi i za radnike preduzeća sa sjedištem u jednoj od država ugovornica koji, usled posebne prirode posla koji vrše, više puta borave u drugoj državi, ukoliko svaki pojedini boravak ne traje duže od dvanaest mjeseci. Ako bi se ovakvo zaposlenje iz nepredviđenih razloga moralo produžiti preko prvobitno predviđenog vremena i prešlo dvanaest mjeseci moći će se izuzetno, sa pristankom nadležne vlasti države u kojoj se vrši pomenuti privremeni rad, produžiti primjena

zakonodavstva koje je na snazi u mjestu redovnog rada. Navedeno je sadržano u članu 4 Konvencije.

Dakle, ukoliko je državljanin Italije upućen na rad u Crnu Goru i ako njegov boravak u našoj državi ne traje duže od dvanaest mjeseci ne postoji obaveza plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje. Ako bi se ovakvo zaposlenje iz nepredviđenih razloga moralo produžiti preko prvobitno predviđenog vremena i prešlo dvanaest mjeseci neće se plaćati doprinosi za obavezno socijalno osiguranje po propisima Crne Gore samo u slučaju da poslodavac sa sjedištem u Crnoj Gori dobije od Ministarstva rada i socijalnog staranja odobrenje za neplaćanje doprinosa za to lice. U suprotnom, tj. ukoliko nijesu ispunjeni navedeni uslovi, državljaninu Italije upućenom na rad u Crnu Goru obračunavali bi se doprinosi iz i na zaradu na način i po stopama kao i za ostale zaposlene.

Oporezivanje ortačkih društava: AKTUELNO

Broj: 03/2- 24496/2-17

Podgorica, 12. januar 2018. god.

Članom 1 i 2 Zakona o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02 i "Sl. list CG", br. 17/07...40/11) se uređuju oblici obavljanja privrednih djelatnosti i njihova registracija.

Članom 5 Zakona o privrednim društvima je propisano da je "preduzetnik je fizičko lice koje se bavi privrednom djelatnošću radi sticanja dobiti, a tu djelatnost ne obavlja za račun drugoga".

Preduzetnik je odgovoran za sve obaveze u vezi sa privrednom djelatnošću koju obavlja cjelokupnom svojom imovinom.

Ako preduzetnik ne obavlja djelatnost pod svojim, već pod drugim imenom ili nazivom, dužan je da to ime ili naziv registruje u skladu sa odredbama ovog zakona. U slučaju promjene imena, preduzetnik je dužan da, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene, prijavi izmjenu CRPS-a.

Preduzetnik se registruje za potrebe statistike u CRPS-a dostavljanjem registracione izjave, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Iz predhodno navedenog pojma preduzetnika proizilazi sledeće:

Preduzetnik je jedno poslovno sposobno fizičko lice koje obavlja delatnost samostalno, radi ostvarivanja prihoda i odgovoran je neograničeno za svoje obaveze u vezi sa djelatnošću koju obavlja kao privredni subjekat. Preduzetnik ne može da osniva ortačku radnju, odnosno ortačko društvo.

Preduzetnik je dužan da zaposli lice koje radi kod njega i da zaključi sa njim ugovor o radu u skladu sa regulativom koja uređuje radni odnos. Preduzetnik nije zaposleno lice, odnosno nije zaposlen u svojoj radnji, ali ima pravo na dobit koju ostvari od poslovanja, na koju ima obavezu da plati porez na dohodak fizičkih lica, podnošenjem godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica "obrazac-GPP FL" i doprinose za obavezno socijalno osiguranje na teret preduzetnika, kao osiguranika po osnovu samostalne djelatnosti.

Preduzetnik može da prekine obavljanje delatnosti pod uslovom da o periodu prekida obavljanja delatnosti obavijesti, nadležne subjekte.

Prekid obavljanja delatnosti registruje se u skladu sa zakonom o registraciji kod CRPS. Ukoliko preduzetnik donese odluku da svoju djelatnost nastavi u formi privrednog društva, može da nastavi da obavlja djelatnost, pri čemu se shodno primenjuju odredbe ovog zakona o osnivanju date forme društva. Preduzetnik i dalje odgovara svojom ličnom imovinom za obaveze nastale prije transformacije preduzetnika u privredno društvo. U skladu sa donijetom odlukom, vrši se brisanje preduzetnika iz registra privrednih društava i registruje se privredno društvo.

Član 6 Zakona o privrednim društvima propisuje:

(1) Ortakluk je odnos između lica koja obavljaju djelatnost u cilju sticanja dobiti.

Sva društva čiji članovi nemaju ograničenu odgovornost su ortakluci.

(2) Ortakluk nastaje po sili zakona, na osnovu činjenica i radnji pojedinaca.

(3) Lica koja su stupila u ortački odnos zovu se ortaci i kolektivno se nazivaju: firma.

(4) Ortak može biti fizičko ili pravno lice.

(5) Ortak ima neograničenu solidarnu odgovornost.

(6) Ortakluk se registruje za potrebe statistike u CRPS-a podnošenjem registracione prijave, ali postojanje ortakluka nije uslovljeno njegovom registracijom. Registraciona prijava sadrži naziv ortakluka, imena ortaka, njihove adrese i matične brojeve (JMBG). Ugovor o ortakluku, ukoliko je sačinjen, ortaci mogu dostaviti CRPS-a.

Prema stavu 9 ovog člana navedenog zakona je propisano da ako ugovorom o ortakluku nije drukčije ugovoreno, odnosno dogovoreno između ortaka, svaki ortak će na kraju poslovne godine jednako učestvovati u raspodjeli dobiti, odnosno u pokriću gubitka.

U skladu sa navedenim, ortačko društvo kao privredni subjekat nema svojstvo pravnog lica, ali je izjednačeno sa ostalim privrednim društvima. Ortačko društvo je u obavezi da sačinjava i podnosi finansijske iskaze za finansijski period za koji se utvrđuje rezultat poslovanja (kalendarska godina) kao privredni subjekat, u skladu sa članom 1 Zakona o računovodstvu ("Službeni list CG", br.52/16).

Prema članu 2 stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09 ... 60/14) poreski obveznik poreza na dohodak je rezidentno, odnosno nerezidentno fizičko lice koje ostvari dohodak iz izvora utvrđenih ovim zakonom. Kada dva ili više fizičkih lica zajednički ostvaruju dohodak, poreski obveznik je svako od tih lica, srazmjerno udjelu u dohotku koji je ostvarilo (stav 2 člana 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica).

Godišnju poresku prijavu poreza na dohodak fizičkih lica podnosi svaki ortak sam za sebe u kojoj iskazuje ostvareni dohodak srazmjerno svom vlasničkom udjelu, udio ortaka, u dobiti koju je u finansijskom iskazu iskazalo ortačko društvo, odnosno firma. Ortaci plaćaju porez na dohodak popunjavanjem obrasca prijave "GPP-FL" dodatak A. Jednako pravo učešća imaju ortaci kao fizička lica kod raspodjele dobiti (dobit iz bilansa uspjeha prije oporezivanja) i kod pokrića poslovnih gubitaka.

Dakle, kod ortakluka, svi ortaci (fizička lica) su obavezni da shodno raspodjeli dobiti koja je utvrđena ugovorom o ortakluku, iskažu svoj oporezivi dohodak u Poreskoj prijavi poreza na dohodak fizičkih lica, obračunaju i utvrde obavezu poreza na dohodak fizičkih lica sa podnošenjem poreske prijave.

Fizičko lice kao ortak, može biti zaposleno lice u ortačkom društvu i po tom osnovu ostvarivati zaradu, na koju plaća poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje. Troškovi bruto zarade zaposlenima se smatraju troškom ortakluka-firme kod utvrđivanja dobiti.

POREZ NA DOBIT

Odgovor u vezi načina evidentiranja obezvređenja imovine i primjena pravila računovodstvenih standarda

Broj: 03/2-24495/2-17

Podgorica, 10. januar 2018. god.

Članom 7 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) je propisano da se oporeziva dobit utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom.

Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 005/11 od 21.01.2011) je propisano da se stanje i promjene stanja imovine, kapitala i obaveza, prihodi i rashodi i utvrđivanje rezultata poslovanja evidentiraju u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Primjer:

Procjena tržišne vrijednosti (revalorizacija) građevinskih objekata - pravno lice se opredjelilo za metod revalorizacije.

- Nabavna vrijednost 100.000
- Ispravka vrijednosti 40.000
- Sadašnja vrijednost 60.000
- Poštena (fer) vrijednost 78.000

Znaci: $78.000 / 60.000 * 100 = 130\%$ naime za 30% je veća poštena vrijednost od sadašnje

Knjiženje promjene:

022 Građevinski objekti 30.000

022-8 Ispravka vrijednosti građevinskih objekata po osnovu amortizacije 12.000

330 Revalorizacione rezerve 18.000

opis promene: uskladjivanje vrijednosti objekta

Bitna napomena: Revalorizacija se radi prvi put.

Ukoliko se procjenom utvrdi da je poštena fer vrijednost niža od sadašnje vrijednosti sredstava a pravno lice nema nikakvih knjiženja na kontu 330 - revalorizacione rezerve, umanjene vrijednosti priznaje se kao rashod perioda i stav za knjiženje je: 582/022-8.

Ostatak revalorizacionih razervi mogu se prenijeti stavovima za knjiženje: 330/340 ili 350/330.

Inače, pitanja koja se odnose na primjenu MRS i sačinjavanja finansijskih izvještaja (MRSI) su oblast za koje je mjerodavan Institut sertifikovanih računovođa CG, pa Vas na isti upućujemo.

Poreski tretman rashoda kod ispravke sumnjivih potraživanja (uslovi i postupak)

Broj: 03/2-770/2-18

Podgorica, 30. januar 2018. godine

Članom 7 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) je propisano da se oporeziva dobit utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom. Za utvrđivanja oporezive dobiti priznaju se prihodi utvrđeni bilansom uspjeha, u skladu sa računovodstvenim propisima, izuzev prihoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja, shodno članu 8 navedenog zakona. Shodno članu 9 navedenog zakona za utvrđivanja oporezive dobiti priznaju se rashodi utvrđeni bilansom uspjeha, u skladu sa računovodstvenim propisima, izuzev rashoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja.

Izvršeno ispravljanje (otpis vrijednosti) sumnjivih potraživanja priznaje se na teret rashoda u skladu sa članom 17 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, pod uslovom:

- 1) da se nesumnjivo dokaže da su ta potraživanja bila prethodno uključena u prihode poreskog obveznika;
- 2) da je to potraživanje u knjigama poreskog obveznika otpisano kao nenaplativo;
- 3) da poreski obveznik pruži dokaze da su ta potraživanja utužena, odnosno da je pokrenut izvršni postupak radi naplate potraživanja, ili da su potraživanja prijavljena u likvidacionom ili stečajnom postupku nad dužnikom; i
- 4) da je to potraživanje starije od 365 dana.

Potrebni dokazi o neuspjelosti naplate potraživanja su sledeći: da je na poreskim obveznikom okončan stečajni postupak i nije bilo dovoljno sredstava u stečajnoj masi da se naplate svi povjerioci ili da postupak prinudne naplate nije uspio.

Potraživanja po osnovu prodaje obuhvataju potraživanja od kupaca za isporučene proizvode, izvršene usluge i korišćenje imovine Društva. Potraživanja se evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvrijeđenih potraživanja. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrijednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu prodaje vrši se na osnovu računovodstvene politike Društva i to za potraživanja u zemlji starija od 60 dana odnosno za potraživanja u inostranstvu starija od 90 dana. Direktan otpis na teret rashoda vrši se samo u slučaju kada je nemogućnost naplate potraživanja izvjesna i dokumentovana, a odluku o direktnom otpisu potraživanja donosi upravni odbor Društva.

Poreski obveznik poreza na dobit vrši korekciju poreske osnovice u prijavi poreza na dobit pod R.B. 21 Obrazac „PD“, postupajući u skladu sa članom 17 Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Poreski tretman obračunatih a ne isplaćenih rashoda po osnovu zarade, ugovora o djelu, benefita, neisplaćenih putnih naloga- dnevnice, smještaja

Broj: 03/2-24488/2-17

Podgorica, 15.januara 2018.godine

Odredbama člana 78 Zakona o radu ("Sl.list CG",br.49/08...53/14) propisano je da bruto zaradu zaposlenog čini zarada koju je zaposleni ostvario za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, naknada zarade i druga primanja utvrđena kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, kao i da se zarada, pored uvećanja za rad duži od punog radnog vremena, noćni rad, minuli rad, rad u dane državnih i vjerskih praznika koji su zakonom utvrđeni kao neradni dani, uvećava i u drugim slučajevima predviđenim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Odredbama člana 14 stav 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG”, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG” , br. 86/09 ... 83/16) propisano je da se pod ličnim primanjima na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica, smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja kao i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su, u skladu sa ovim zakonom, upodobljeni sa radnim odnosom. Prema stavu 3 istog člana Zakona, ličnim primanjem se smatraju zarade, odnosno naknade zarada ostvarene u skladu sa propisima kojima se uređuje radni odnos.

Prema odredbama člana 14 stav 4 Zakona, ličnim primanjima se smatraju i primanja ostvarena u obliku bonova, akcija ili robe, činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem, a pri tome iznos ličnih primanja predstavlja nominalna vrijednost bonova, novčanih potvrda i akcija, cijena koja bi se postigla prodajom roba na tržištu, naknada koja bi se postigla na tržištu za usluge odnosno pogodnosti koje se čine obvezniku, odnosno novčani iznos pokrivenih rashoda.

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 22/17) u članu 3a sadrži odredbu koja propisuje da je osnovica za obračun i plaćanje doprinosa bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Saglasno navedenom, benefiti (davanja u novcu, odnosno davanja bonova za kupovinu robe) koji su definisani ugovorom o radu između zaposlenog i poslodavca, smatraju se zaradom koja podliježe obavezi obračunavanja kako poreza na dohodak tako i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje iz i na lična primanja, po propisanim stopama na osnovicu koju čini iznos bruto ličnih primanja ostvarenih u određenom obračunskom periodu.

Benefiti koji nijesu utvrđeni ugovorom o radu između zaposlenog i poslodavca, dovode se u vezu sa stavom 4 člana 14 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, koji propisuje da se pod ličnim primanjima smatraju i primanja ostvarena u obliku bonova, akcija ili robe, činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. Na ova lična primanja poslodavac obračunava i plaća porez na dohodak (po stopi od 9%, odnosno 11% u zavisnosti od visine primanja), ali ne i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, s obzirom da je odredbama člana 18a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl.list CG", br.13/07...62/13) propisano da se doprinosi ne plaćaju na lična primanja ostvarena u obliku robe, poklona i kod činjenja ili pružanja pogodnosti zaposlenom, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu.

Uslovi u postupak za oslobođenje od plaćanja poreza na dobit pravnih lica i poreza na dohodak na l.p. za obveznike koji obavljaju djelatnost u nedovoljno razvijenim opštinama

Broj: 03/2- 25122/2-17

Podgorica, 11.januar 2018. godine

Zakon o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", " br.65/01... 80/04 i "Sl.list CG", br. 40/08 ... 55/16) u članu 31 stav 1 i 2 propisao je da se novoosnovanom pravnom licu koje obavlja djelatnost u privredno nedovoljno razvijenim opštinama obračunati porez na dobit za prvih osam godina umanjuje u iznosu od 100%, te da se ovo poresko oslobođenje odnosi i na dobit koju poreski obveznik ostvari u novoosnovanoj poslovnoj jedinici, koja obavlja djelatnost u nedovoljno razvijenoj opštini, srazmjerno učešću dobiti ostvarene u toj poslovnoj jedinici u ukupnoj dobiti poreskog obveznika. Ukupan iznos ovog

poreskog oslobođenja za period od osam godina ne može biti veći od 200.000,00 eura. U stavu 10 ovog člana navedeno je da se predmetno oslobođenje ne odnosi na poreskog obveznika koji posluje u sektoru primarne proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, transporta, brodogradilišta, ribarstva, čelika, trgovine i ugostiteljstva, osim primarnih ugostiteljskih objekata. Shodno članu 31 stav 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ova olakšica se ne može odobriti licu koje je u periodu od tri godine koje prethode otpočinjanju obavljanja djelatnosti prestalo da postoji, odnosno prekinulo poslovanje u istoj ili sličnoj djelatnosti, kao i lice nastalo spajanjem ili podjelom postojećeg pravnog lica, tj. pravno lice nastalo bilo kojom statusnom promjenom. Takođe, ovu olakšicu ne može ostvariti novoosnovano pravno lice čiji je osnivač, odnosno suosnivač povezano lice, kao ni poreski obveznik koji je korisnik državne pomoći dodijeljene zbog suočavanja sa poteškoćama u poslovanju, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje dodjela državne pomoći (čl.31 stav 7 i 9)

Imajući u vidu navedene odredbe zaključujemo da se i pravnom licu registrovanom za obavljanje inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje koje otpočne obavljanje djelatnosti u privredno nedovoljno razvijenim opštinama, među kojima je i Cetinje, a ispunjava propisane uslove, može obračunati porez na dobit za prvih osam godina umanjiti u iznosu od 100%. Pravo na poresko oslobođenje iz člana 31 ovog zakona ostvaruje se na osnovu zahtjeva poreskog obveznika koji se podnosi nadležnom poreskom organu na Obrascu "ZZPO" - "Zahtjev za poresko oslobodjenje", u roku od 30 dana od dana upisa u Centralni registar privrednih subjekata. O ovom zahtjevu poreski organ odlučuje rješenjem kako je i propisano članom 31a pomenutog zakona. Inače, prva godina u kojoj se ostvaruje pravo na poresko oslobođenje iz stava 1 ovog člana počinje da teče danom upisa u Centralni registar privrednih subjekata.

Poreski obveznik iz člana 31 ovog zakona, koji na neodređeno vrijeme ili najmanje na pet godina zaposli lice koje se nalazi na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore duže od tri mjeseca, a koje ima prebivalište u nedovoljno razvijenoj opštini, oslobađa se obaveze plaćanja obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade za tog zaposlenog, za period od četiri godine od dana zasnivanja radnog odnosa. Napominjemo da se predmetno umanjjenje, odnosno oslobođenje, odnosi na porez na dohodak, a ne i na doprinose za obavezno socijalno osiguranje.

Navedeno u prethodnom stavu, kao i za kojeg zaposlenog se ne može ostvariti ovo oslobođenje, koji uslov u pogledu broja zaposlenih mora biti ispunjen, koje su posledice ukoliko poslodavac raskine radni odnos sa novozaposlenim licem prije isteka tri godine od dana zasnivanja radnog odnosa sadržano je u odredbama člana 31b Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Novoosnovano pravno lice koje obavlja djelatnost u privredno nedovoljno razvijenim opštinama dužno je da za period korišćenja poreskog oslobođenja podnese nadležnom poreskom organu izjavu o bilo kojoj drugoj državnoj pomoći primljenoj tokom tekuće i prethodnih fiskalnih godina. Izjava o primljenoj državnoj pomoći na obrascu "IDP" podnosi se istovremeno sa poreskom prijavom za porez na dobit.

Obrasci "ZZPO" i "IDP" su sastavni dio Pravilnika o korišćenju poreskog oslobođenja po osnovu poreza na dobit pravnih lica i poreza na dohodak fizičkih lica u privredno nedovoljno razvijenim opštinama ("Sl.listCG", br. 04/14) koji možete naći na sajtu www.poreskauprava.gov.me u rubrici "biblioteka"-pravilnici.

Za period od najviše osam godina ukupan iznos poreskog oslobođenja poreza na dobit, poreskog oslobođenja za novozaposlena lica i eventualno dodijeljene državne pomoći ne može biti veći od 200.000,00 eura.

OSTALO (drugi propisi)

Pravo na oslobođenje od plaćanja poreza na promet motornih vozila kod restrukturiranja privrednog društva

Broj: 03/2-23890/2-17

Podgorica, 10.januara 2018.godine

Odredbama Zakona o porezu na promet upotrebljavanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica ("Sl.list RCG", br.55/03 i "Sl.list CG", br.73/10...70/17) uređeno je plaćanje poreza na promet putničkih i ostalih upotrebljavanih motornih vozila koja kupuju ili stiču pravna i fizička lica, ako se taj promet ili sticanje ne oporezuju porezom na dodatu vrijednost.

Odredbama člana 2 ovog Zakona propisano je da je predmet oporezivanja promet ili drugi način sticanja upotrebljavanih putničkih motornih vozila. Poreski obveznik je, saglasno odredbama člana 3 Zakona, kupac, odnosno sticalac

upotrebljivanih putničkih i ostalih motornih vozila, a poreska obaveza, u skladu sa odredbama člana 7 Zakona, nastaje u trenutku kupovine ili sticanja upotrebljivanog motornog vozila.

Saglasno odredbama člana 6 Zakona, porez ne plaća samo poklonoprimac, odnosno nasljednik koji je u odnosu prema poklonodavcu, odnosno ostaviocu u prvom naslednom redu.

Dakle, prema važećim propisima koji uređuju ovu oblast, porez na promet plaća se prilikom kupovine ili drugog načina sticanja putničkih i ostalih upotrebljivanih motornih vozila i nijesu propisana poreska oslobođenja u slučaju sticanja motornih vozila u postupku restrukturiranja društva.

Poreski tretman prodaje ulaznica odnosno novčanih vaučera kod organizacije dočeka Nove godine

Broj: 03/1-25335/2-17

Podgorica, 15. januar 2018. god.

Član 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokument koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. Takođe, poreski obveznik je u skladu sa stavom 8 navedenog člana zakona dužan da promet proizvoda, odnosno usluga koji naplaćuje u gotovini evidentira preko poreske registar kase.

Kod prodaje ulaznica, odnosno naplate vaučera, za doček Nove godine u ugostiteljskom objektu, nema oporezivanja, već do oporezivanja dolazi kod isporuke proizvoda- jela i pića, kada se vrši isporuka proizvoda, odnosno usluge, u vrijednosti vaučera.

Prema tome, mišljenja smo da, u opisanom primjeru, momenat nastanka obaveze obračunavanja PDV nastaje kod isporuke proizvoda, odnosno usluga, kada vlasnik vaučera primi proizvod, odnosno uslugu, odnosno kada poreski obveznik ima obavezu da izda fiskalni račun za isporučene proizvode, odnosno usluge.

U konkretnom primjeru se ne radi o gratis isporuci jela i pića, već o unaprijed plaćenju isporuci jela i pića, koja se potvrđuje kupljenom kartom, odnosno vaučerom.

Poreski obveznik ima obavezu da u svom knjigovodstvu obezbijedi, sve potrebne podatke za pravilno i pravovremeno obračunavanje i plaćanje PDV, odnosno da vode evidenciju o prometu proizvoda i usluga i da o tome prometu obezbijede

podatke koji omogućavaju kontrolu obračuna i plaćanja PDV (podatke o izdatim računima, izvještaje o ostvarenom gotovinskom prometu i evidenciju o prodatim ulaznicama, evidenciju o naplati prometa u vrijednosti ulaznice-kao dokaz o plaćanju).

Pravo kod korišćenja poreskih olakšica kod poreza na promet nepokretnosti

Broj: 03/2-308/2-18

Podgorica, 24.januara 2018.godine

Odredbama člana 12 stav 1 tačka 4 Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list CG" br. 36/13) propisano je da porez na promet nepokretnosti ne plaćaju: lica, punoljetni državljani Crne Gore, sa prebivalištem na teritoriji Crne Gore, koja prvi put stiču stambenu zgradu ili stan radi rješavanja stambenih potreba, za površinu koja iznosi do 20 m² po članu domaćinstva, pod uslovom da nemaju stambenu zgradu ili stan u svojini na teritoriji Crne Gore.

Nadležni poreski organ, saglasno odredbama stava 3 istog člana Zakona, vodi evidenciju o ugovorima o kupoprodaji stambene zgrade ili stana za koje je utvrđeno pravo na poresko oslobođenje, koja sadrži podatke o iznosu poreza na promet nepokretnosti koji zbog poreskog oslobođenja nije naplaćen, kao i podatke o sticaocima prvog stana i o članovima njihovog domaćinstva za koje je pravo na poresko oslobođenje iskorišćeno.

Iz navedenog proizilazi da svako lice, punoljetni državljanin Crne Gore sa prebivalištem na teritoriji Crne Gore, koje prvi put stiče nepokretnost radi rješavanja stambenih potreba (za sebe i članove svog domaćinstva), ima pravo na poresko oslobođenje, ali samo za kupovinu prvog stana i pod uslovom da to lice-sticalac nepokretnosti kao i članovi njegovog domaćinstva nemaju stambenu zgradu ili stan u svojini na teritoriji Crne Gore i ne nalaze se u evidenciji poreskog organa po osnovu već korišćenog oslobođenja.

U postupku za ostvarivanje ovog prava, sticalac nepokretnosti podnosi nadležnom poreskom organu (prema mjestu gdje se ta nepokretnost nalazi) prijavu za obračun poreza na promet nepokretnosti (Obrazac-PR-OPPN) i prilaže: ugovor o kupoprodaji -ovjeren kod notara, izjavu sticaoca stana o kućnoj zajednici (članovima domaćinstva)-ovjerenu kod notara, te, u zavisnosti od

konkretne situacije, dokaze o srodstvu sa članovima domaćinstva: izvod iz knjige vjenčanih, odnosno knjige rođenih (djeca), kao i, eventualno, druge dokaze po zahtjevu službenog lica koje vodi upravni postupak za ostvarivanje ovog prava. Podatke da li sticalac nepokretnosti, kao i članovi njegovog domaćinstva imaju stambenu zgradu ili stan u svojini na teritoriji Crne Gore, pribavlja poreski organ po službenoj dužnosti.

Obrazac Prijave za obračun poreza na promet nepokretnosti (PR-OPPN) nalazi se portalu Poreske uprave (www.poreskauprava@gov.me) u okviru odjeljka "biblioteka-obraci".

Porez na promet nepokretnosti i ugovori o izgradnji, kao oblik sticanja nepokretnosti razmjenom zemljišta za stambene objekte

Broj: 03/2- 920/2-18

Podgorica, 26. januar 2018. god.

Na osnovu navoda vašeg dopisa smo zaključili, da fizičko lice- vlasnik zemljišta, prodaje zemljište investitoru, odnosno licu koje se bavi izgradnjom nepokretnosti-stambenih jedinica (zgrada) za tržište i da fizičko lice kao protunaknadu za vrijednost zemljišta dobije odgovarajuće stambene jedinice, (prebijanjem plaćanja kompenzacijom za stanove), pa uskladu sa tim ukazujemo na sljedeće:

Članom 4 stav 3 Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 36/13) je propisano da se prometom nepokretnosti u smislu sticanje prava svojine na nepokretnosti, smatra kupoprodaja i razmjena, kao i drugi načini sticanja nepokretnosti.

Prema tome, kada fizičko lice kao vlasnik zemljišta prodaje zemljište pravnom licu-investitoru, porez na promet nepokretnosti po stopi od 3% plaća sticalac, odnosno investitor u ovom opisanom primjeru.

Članom 4 stav 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) je propisano da se pod prometom proizvoda smatra prenos prava raspolaganja pokretnim, odnosno nepokretnim stvarima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno, prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda (državine) na nepokretnosti ili dijelu nepokretnosti.

Kod prenosa novoizgrađenih stambenih jedinica na fizičko lice, investitor izgradnje kao poreski obveznik ima obavezu da fizičkom licu izda račun- fakturu sa obračunom PDV po opštoj stopi PDV.

Ukoliko fizičko lice dalje vrši promet stečene nepokretnosti, obavezu plaćanja poreza na promet nepokretnosti ima kupac odnosno sticalac, jer se ovaj promet oporezuje po stopi od 3% u skladu sa članom 4 stav 3 Zakona o porezu na promet nepokretnosti.

Postavlja se pitanje gdje se nalazi granica između individualne gradnje koja ne podliježe plaćanju PDV-a i gradnje koja je namijenjena tržištu od strane fizičkog lica, a koja predstavlja obavljanje djelatnosti oporezive PDV-om. Odgovor na to pitanje bi se mogao naći u Zakonu o prostornom planiranju i izgradnji objekata koji propisuje da se porodičnom stambenom zgradom može smatrati objekat do 500 m² i sa najviše 4 zasebne funkcionalne cjeline. Dakle, fizička lica koja grade objekte takvog tipa ne bi imala obavezu PDV registracije i takva gradnja se može smatrati individualnom gradnjom za sopstvene potrebe i potrebe porodice. U suprotnom, fizička lica koja ugovorom o zajedničkoj izgradnji, ili nekim drugim načinom grade objekte namijenjene tržištu ili stiču nepokretnosti (razmjenjuju zemljište za stanove), imaju obavezu da izvrše PDV registraciju, jer se prema članu 13 Zakona o PDV-u obavljanjem oporezive djelatnosti smatra i povremena prodaja građevinskih objekata, ili njihovih djelova od strane fizičkih i pravnih lica.

Sa stanovišta Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ... 55/16), fizičko lice koje gradi stanove namijenjene tržištu ima obavezu da, po isteku poreskog perioda, nadležnom poreskom organu podnese poresku prijavu - obrazac GPP FL do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu, u smislu utvrđivanja kapitalne dobiti, ukoliko bi kod prometa nepokretnosti ostvario pozitivnu razliku između tržišne cijene nepokretnosti i njene nabavne vrijednosti.

Odgovor u vezi pitanja da li se obaveze izmirene kompenzacijom ili cesijom, moraju evidentirati preko računa kod banke i da li je to uslov da se kompenzacija može knjižiti u poslovnim knjigama poreskog obveznika

Broj: 03/2-25936/2-17

Podgorica, 23. januar 2018. god.

Nijesmo u saznanju da li postoji propis koji nalaže da se obaveze izmirene kompenzacijom ili cesijom, moraju evidentirati preko računa kod banke, kako u domaćem prometu tako i u poslovima sa inostranstvom i da li je to uslov da se cesija može knjižiti u poslovnim knjigama cesionara, pa ćemo naše mišljenje bazirati na propisima kojima se reguliše ovaj oblik plaćanja.

Platni promet u Crnoj Gori obavlja se na način i pod uslovima propisanim odredbama Zakona o platnom prometu ("Sl. list Crne Gore", br. 62/13 i 06/14).

Prema odredbama člana 7 navedenog zakona platni sistem je sistem za prenos novčanih sredstava sa formalnim i standardizovanim postupcima i zajedničkim pravilima za obradu, obračun i/ili poravnanje platnih transakcija između učesnika platnog sistema.

Shodno članu 8 navedenog zakona na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i korisnika platnih usluga u vezi sa pružanjem i korišćenjem platnih usluga koje nijesu uređene ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

U Odjeljku 3. Odsjek 1. Prebijanje kompenzacija od člana 344-352 Zakona o obligacionim odnosima ("Sl. list Crne Gore", br. 47/08 ... 04/11) su propisani uslovi i način za prebijanje dužnikove obaveze prema povjeriocu.

U skladu sa navedenim proizilazi da pravna lica i fizička lica koja obavljaju delatnost mogu međusobne novčane obaveze izmirivati i ugovaranjem promjene povjerilaca, odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (assignacija, cesija, pristupanje dugu, preuzimanje duga, ustupanje duga i dr.), prebijanjem (kompenzacija) i na drugi način, u skladu sa zakonom.

Članom 11 Zakona o sprečavanju nelagalnog poslovanja ("Službeni list CG", br.29/13) propisano je da privredno društvo i preduzetnik, čiji je račun blokiran u postupku prinudne naplate, ne smije, nakon isteka roka od 30 dana od dana blokade računa, vršiti naplatu svojih potraživanja i plaćanje svojih obaveza ugovaranjem promjene povjerilaca, odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (assignacija, cesija, preuzimanje, ustupanje duga i dr.), prebijanjem (kompenzacijom), prenosom hartija od vrijednosti i/ili na drugi način kojim bi se izbjegavala naplata potraživanja i plaćanje obaveza preko računa, ako nije drukčije utvrđeno poreskim propisima. To znači ako su njihovi računi u trenutku plaćanja blokirani radi izvršenja prinudne naplate, pravna lica i fizička lica koja obavljaju delatnost ne mogu izmirivati novčane obaveze kompenzacijom.

S obzirom da ova oblast nije konkretno definisana postojećom regulativom, to Vas upućujemo da mišljenje potražite od CBCG i Ministarstva finansija CG.

Obaveze notara prema Poreskoj upravi (dostava akata)

Broj: 03/2- 24036/2-17

Podgorica, 09.januar 2018. godine

U članu 82 Zakona o notarima ("Sl.list RCG", br. 68/05, "Sl.list CG", br. 49/08,55/16) je propisano da notar mora dostaviti poreskim organima otpravak akta o pravnom poslu koji je predmet oporezivanja.

Prema čl.15 st.5 Zakona o porezu na promet nepokretnosti („Sl. list CG“, br. 36/13) notari su dužni da nadležnom poreskom organu i poreskom organu lokalne samouprave na području na kojem se nalazi nepokretnost dostavljaju akte iz svoje nadležnosti na osnovu kojih se vrši promjena vlasnika nepokretnosti, odnosno otpravak akta o pravnom poslu koji je predmet oporezivanja, u roku od 15 dana od dana sačinjavanja otpravka o pravnom poslu koji je predmet oporezivanja, u skladu sa propisom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Zakon o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica("Sl. list RCG", br. 55/03, "Sl. list CG", br. 73/10 ... 70/17) ne sadrži odredbu kojom se propisuje rok za dostavu otpravka akta o kupoprodaji prevoznih sredstava. Kupoprodaja motora od automobila, shodno odredbama ovog zakona ne podliježe obračunu poreza na promet te i ne postoji obaveza notara da poreskom organu dostavlja otpravak akta o tom pravnom poslu.

Postojeća zakonska regulative ne propisuje plaćanje poreskog duga u ratama (odlaganje naplate), to je bila jedina mogućnost kod primjene Zakona o reprogramu poreskih potraživanja koji je imao ograničeni rok primjene za podnošenje zahtjeva

Broj: 03/2- 919/2-18

Podgorica, 26.januar 2018. godine

Zakon o reprogramu poreskih potraživanja („Sl list CG“, br. 83/16) u članu 18 propisao je da danom stupanja na snagu ovog zakona, tj 31.12.2016. godine, prestaje da važi Uredba o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja ("Službeni list CG", br. 33/16). Pošto ni Zakon o porezu na promet nepokretnosti („Sl list CG“, br. 36/13) nije predvidio mogućnost plaćanja na rate, dužni ste da u propisanom roku jednom uplatom izmirite u cjelosti utvrđeni porez na promet nepokretnosti. Time bi izbjegli obračun kamate i pokretanje postupka prinudne naplate.